

- **MITÄ JOS HITLER OLISI VOITTANUT TOISEN MAAILMANSODAN? (PETTERIMIKKONEN.FI)**

- **13MIN**

< SARJAN NIMI + LUVUN NRO >

1

KANSANMURHAT HISTORIAN KIPUPISTEENÄ

KANSANMURHA

- **KANSANMURHA ON JONKIN USKONNOLLISEN, ETNISEN, KULTTUURISEN TAI KIELELLISEN RYHMÄN JÄRJESTELMÄLLISTÄ TUHOAMISTA.**
- **KANSANMURHAN KIELTÄVÄ SOPIMUS HYVÄKSYTTIIN YK:N YLEISKOKOUKSESSA 1948.**
- **EDELLEEN VÄITELLÄÄN, MITKÄ TAPAHTUMAT MÄÄRITELLÄÄN KANSANMURHIKSI. IHMISIÄ ON TAPETTU MASSOITTAIN MUUTENKIN KUIN KANSANMURHISSA, ESIMERKIKSI STALININ TERRORIN TAI KONGON VAPAAVALTION SIIRTOMAAHALLINNON AIKANA**

MITEN KANSANMURHA SYNTYY?

MITEN KANSANMURHA SYNTYY?

- LUE YLIOPISTO -LEHDEN ARTIKKELI JA VASTAA KYSYMYKSIIN.
- MITEN KANSANMURHA SYNTYY?

1. MILLAISIA YHTEISIÄ PIIRTEITÄ KANSANMURHILLA ON?
2. MIKSI MYANMAR ON NOSTETTU ESIMERKIKSI KANSANMURHISTA KERTOVASSA ARTIKKELISSA?
3. MITÄ KEINOJA YHTEISKUNNALLA ON EHEYTYÄ SILMITTÖMÄN VÄKIVALLAN JÄLKEEN?

MITEN KANSANMURHA SYNTYY?

1. MILLAISIA YHTEISIÄ PIIRTEITÄ KANSANMURHILLA ON?

- **ETNINEN/USKONNOLLINEN/SOSIAALINEN VÄHEMMISTÖ, JOTA HALVEKSUTAAN**
- **HUHUKAMPANJA: IHMISARVON KIELTÄMINEN, LIKAISENA PITÄMINEN**
- **VIHAN JA INHON LIETSOMINEN, VERTAAMINEN ELÄIMIIN TMS.**
- **PIENIKIN RIKOS KÄYNNISTÄÄ VERISEN KOSTON**

MITEN KANSANMURHA SYNTYY?

2. MIKSI MYANMAR ON NOSTETTU ESIMERKIKSI KANSANMURHISTA KERTOVASSA ARTIKKELISSA?

- MYANMARISSA VAINOTAAN ISLAMILAISTA ROHINGYA-VÄHEMMISTÖÄ
- VINKKI: DIGIKIRJASSA ON TUTKIJA TIINA AIRAKSISEN HAASTATTELUVIDEO MYANMARIN TILANTEESTA

3. MITÄ KEINOJA YHTEISKUNNALLA ON EHEYTYÄ SILMITTÖMÄN VÄKIVALLAN JÄLKEEN?

- LAINSÄÄDÄNTÖ, KAIKKIA HYÖDYTTÄVÄT UUDISTUKSET VÄHENTÄVÄT KATKERUUTTA
- JULKINEN ANTEEKSIPYYNTÖ

SAKSAN JUUTALAISVAINOT

JUUTALAISVAINOJEN ETENEMINEN SAKSASSA

- **ANTISEMITISMI ELI JUUTALAISVASTAISUUS OLI YLEISTÄ EUROOPASSA 1800-LUVULLA JA 1900-LUVUN ALUSSA.**
 - **SAKSASSA JUUTALAISIA SYYTETTIIN I MAAILMANSODAN TAPPIOSTA JA ASEVELVOLLISUUDEN PAKOILUSTA.**
 - **JUUTALAISTEN MENESTYS LIIKE-ELÄMÄSSÄ JA TIETEESSÄ HERÄTTI KATEUTTA.**
- **HITLER HYÖDYNSI ANTISEMITISMIÄ JA JUUTALAIISIIN KOHDISTUVIA ENNAKKOLUULOJA POLITIIKASSAAN. HÄN SAI SOSIALISMIA PELKÄÄVÄLTÄ ELIITILTÄ TUEN JUUTALAISVASTAISELLE TOIMINNALLE.**

JUUTALAISVAINOJEN ETENEMINEN SAKSASSA

- **OLEELLINEN OSA KANSANMURHAA ON UHRIEN EPÄINHIMILLISTÄMINEN. NATSIEN PROPAGANDASSA JUUTALAISET ESITETTIIN**
 - **MAAILMANVALLOITUSTA JA SAKSALAISTEN TUHOAMISTA SUUNNITTELEVINA HIRVIÖINÄ**
 - **SAASTAISINA ELÄIMINÄ, ERITYISESTI ROTTINA, JOISTA ON PÄÄSTÄVÄ EROON.**

OSTOBOIKOTEISTA VAPAUDENRIISTOON

- **HITLERIN VALTAANNOUSU 1933 OSTOBOIKOTTEJA, LIKKUMISRAJOITUKSIA**
- **NÜRNBERGIN ROTULAIT 1935 JUUTALAISET TOISEN LUOKAN KANSALAIKSI, OIKEUKSIA (ESIM. AVIOLIITTOJA JA AMMATIN HARJOITTAMISTA) RAJOITETTIIN**
- **NATSIT RYÖSTIVÄT JUUTALAISTEN OMAISUUDEN 1930-LUVULLA (ESIM. TALOT, TAIDE-ESINEET, YRITYKSET)**
- **KRISTALLIYÖ 1938: NATSIT TUHOSIVAT JUUTALAISTEN KAUPPOJA JA SYNAGOGIA, KYMMENIÄ TUHANSIA JUUTALAIKIA LÄHETETTIIN KESKITYSLEIREILLE**
- **TOISEN MAAILMANSODAN AIKANA ITÄ-EUROOPAN JUUTALAISET SIIRRETTIIN ASUMAAN GHETTOIHIN EPÄINHIMILLISIIN OLOIHIN**

KOHTI KANSANMURHAA

- **PÄÄTÖS ”LOPULLISESTA RATKAISUSTA” SYNTYI VUODEN 1941 AIKANA, KUN SAKSAN VENÄJÄLTÄ VALLOITTAMILTA ALUEILTA JÄI SAKSAN ALUEELLE PALJON SIVIILIVÄESTÖÄ, ERITYISESTI JUUTALAISIA JA SLAAVEJA, JOIDEN PITÄMINEN ELOSSA KOETTIIN LIIAN KALLIIKSI.**
- **NATSEILLA OLI JÄRJESTÄYTYNYT ORGANISAATIO KANSANMURHAN TOTEUTTAMISEKSI: TOTEUTUKSESTA VASTASI NATSIAATTEEN VANKKUMATTOMIMMISTA SOTILAISTA KOOSTUNEET SS-JOUKOT.**

KOHTI KANSANMURHAA

- **NATSIT PERUSTIVAT VALLOITETUILLE ALUEILLE TUHOAMISLEIREJÄ.**
 - **OSA LEIREISTÄ OLI TUOTANTOLAITOKSIA, JOISSA VANKEJA KÄYTETTIIN ORJATYÖVOIMANA ESIM. LÄÄKE- JA VAATETEOLLISUUDEN YRITYKSISSÄ.**
 - **VANGEILLA TEHTIIN MYÖS JULMIA IHMISKOKEITA.**
- **NATSIEN VALVOMILLA ALUEILLA MURHATTIIN NOIN KUUSI MILJOONAA JUUTALAISTA JA NOIN KUUSI MILJOONAA MUUTA IHMISTÄ.**
 - **ESIM. PUOLAN JUUTALAISISTA TUHOTTIIN VALTAOSA.**
 - **JUUTALAISTEN LISÄKSI NATSIT VAINOSIVAT ROMANEJA, HOMOSEKSUAALEJA, KEHITYSVAMMAISIA JA “ALEMPIROTUISINA” PITÄMIÄN IHMISIÄ.**

• **KESKITYSLEIRIT - TLDRDEEP – YOUTUBE**

• **5MIN**

< SARJAN NIMI + LUVUN NRO >

PARIKESKUSTELU SUOMEN JUUTALAISLUOVUTUKSISTA

SUOMEN JUUTALAISLUOVUTUKSET - PARITEHTÄVÄ

- **MARRASKUUSSA 1942 SUOMI LUOVUTTI KAHDEKSAN JUUTALAISTA SAKSALLE, JOSTA HEIDÄT VIETIIN AUSCHWITZIN TUHOAMISLEIRILLE. VAIN YKSI LUOVUTETUISTA JUUTALAISISTA SELVISI SODAN LOPPUUN ASTI HENGISSÄ.**
- **SUOMEN PÄÄMINISTERI PAAVO LIPPONEN ESITTI ANTEEKSIPYYNNÖN VUONNA 2000 JUUTALAISPAKOLAISTEN MUISTOMERKIN PALJASTUSTILAISUUDESSA.**
- **KESKUSTELKAA:**
 - **MIKSI SUOMI LUOVUTTI JUUTALAISIA SAKSALLE?**
 - **MITÄ LUOVUTTAMINEN KERTOO AIKAKAUDESTA JA VALTIOIDEN SUHTEISTA?**
 - **MITÄ MIELTÄ OLETTE ANTEEKSIPYYNNÖSTÄ?**

SUOMEN JUUTALAISLUOVUTUKSET - PARITEHTÄVÄ

- **TIEDONHAUN LEO SKURNIKISTA**
 - **LEO SKURNIK OLI JUUTALAINEN SUOMALAINEN, JOKA OLI SAADA RAUTARISTIN, SAKSAN ARMEIJAN KORKEA-ARVOISEN KUNNIAMERKIN, ANSIOISTAAN RINTAMALLA.**
 - **TAPAHTUMAAN LIITTYY PYYNTÖ LUOVUTTA MYÖS JUUTALAISEKSI MYÖHEMMIN YMMÄRRETTY SKURNIK, MUTTA TÄTÄ PYYNTÖÄ EI TOTEUTETTU.**

SUOMEN JUUTALAISLUOVUTUKSET - PARITEHTÄVÄ

- **MITÄ LUOVUTTAMINEN KERTOO AIKAKAUDESTA JA VALTIOIDEN SUHTEISTA?**
 - **SUOMI OLI SAKSAN LIITTOLAINEN SODASSA NEUVOSTOLIITTOA VASTAAN, MUTTA SAKSA JA SUOMI EIVÄT OLLEET TASAPUOLISIA LIITTOLAISIA. SAKSA PYSTYI PAINOSTAMAAN SUOMEA AINAKIN JOISSAIN ASIOISSA.**
 - **TOISAALTA SUOMESSA ASUI TOISEN MAAILMANSODAN AIKANA VÄHINTÄÄN TUHAT JUUTALAISTA. SAMOIN SUOMEN ARMEIJASSA PALVELI YLI 350 JUUTALAISTA.**

RYHMÄTYÖT

RYHMÄTYÖ KANSANMURHISTA

- **OTA SELVÄÄ JA VALMISTAUDU OPETTAMAAN MUILLE SINULLE MÄÄRÄTYSTÄ AIHEESTA. TUO OPETUKSESSASI ESILLE AINAKIN SEURAAVAT ASIAT:**
 - **MIKSI KYSEESSÄ ON KANSANMURHA? ONKO KANSANMURHANIMITYKSESTÄ ERIMIELISYYKSIÄ TAPAUKSEN KOHDALLA?**
 - **MITÄ, MISSÄ JA MILLOIN TAPAHTUI? TAPAUKSEN UHRIT JA TEKIJÄT?**
 - **MITEN KANSANMURHAA ON SITTEMMIN KYSEISSÄ MAASSA TAI KANSAINVÄLISESTI KÄSITELTY?**

RYHMÄTYÖ KANSANMURHISTA

- **AIHEET:**
 - **ARMENIALAISTEN KANSANMURHA 1915 (OIVA, ANTTI, PATRIK, VILJAMI, ANTON)**
 - **HOLOKAUSTI SAKSA 1930–1940-LUVUILLA (IIKKA, VILLE, REIMA, ELLA, LENNI)**
 - **RUANDAN KANSANMURHA (AARO, ELIAS, AKSELI, AVA, ROOPE)**
 - **POL POT JA PUNAKHMERIEN TOIMINTA KAMBODŽASSA (JESSE, PETTERI, JANETTE, EETVI)**
 - **BOSNIAN KANSANMURHA (EERIK, ALEX, SAGA, ONNI, JUUSO)**

KOTITEHTÄVÄ

KANSANMURHA VAI EI?

- **TURKKI JA ARMENIA KIISTELEVÄT SIITÄ, TAPAHTUIKO TURKISSA ENSIMMÄISEN MAAILMANSODAN AIKANA KANSANMURHA.**
- **KATSO OSIA ELÄVÄN ARKISTON DOKUMENTISTA ”YHDEN SANAN TÄHDEN”. KATSOTTAVAT KOHDAT OVAT KOHDISSA 9.00–22.00 JA 55.00–58.00. TEE VIDEOON LIITTYVÄT TEHTÄVÄT.**
-

KANSANMURHA VAI EI?

- **TEHTÄVÄT**

- 1. MITÄ TURKISSA TAPAHTUI VUONNA 1915?**
- 2. MITEN ARMENIALAISET SELITTÄVÄT TAPAHTUMIA?**
- 3. MITEN TURKKILAISET SELITTÄVÄT TAPAHTUMIA?**
- 4. MILLÄ PERUSTEELLA TAPAHTUMAA VOIDAAN PITÄÄ HISTORIAN KIPUPISTEENÄ?**